

PESTPROTOCOL

Pesten komt helaas op iedere school voor> Het is een probleem dat we onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken. De manier waarop dat gebeurt, wordt beschreven in dit protocol.

Het probleem dat pesten heet

De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt gepest.

Definitie

De definitie van pesten volgens van Dale: Iemand opzettelijk structureel erg vervelend behandelen.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit de eigen naam van een kind noemen
- Een klasgenoot telkens de schuld van iets geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen over kleding
- Isoleren (buitensluiten)
- Buiten school opwachten, slaan, schoppen
- Op weg naar huis achternagaan
- Spullen afpakken, verstoppen, vernielen
- Bedreigen
- Schelden en schreeuwen tegen het slachtoffer

Bovenstaande geldt ook voor pestgedrag via sociale media. (w-app, facebook, twitter, etc)

Oorzaken van pesten kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Buitengesloten voelen
- Voortdurend in een niet passende rol geduwd worden
- Voortdurend competitie met anderen willen aangaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt
- Zich minder voelen dan de rest, door onderpresteren of andere redenen en daardoor willen compenseren

Dit pestprotocol alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pest-probleem. Het is geeft wel handvatten om het probleem schoolbreed aan te pakken. Het is

belangrijk om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

Hoe willen wij hiermee omgaan?

- Onze godsdienst methode 'Trefwoord" biedt mogelijkheden om regelmatig aandacht te besteden aan sociaal emotionele ontwikkeling. Hiervan maken wij dagelijks gebruik.
Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in de groep, aanpak van ruzies etc. die komen daarbij aan de orde.
- We gebruiken ook andere werkvormen om hier aandacht aan te besteden, zoals; spreekbeurten, rollenspel, met elkaar afspraken maken over omgaan met elkaar en werkvormen voor samenwerkend leren en vanuit boeiend onderwijs. (GPG en relatiecirkel)
- Het voorbeeldgedrag van de leerkrachten op school en de ouders thuis is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar. Verschillen worden aanvaard. De afspraken hierover zijn opgenomen in onze gedragscode. Deze is te vinden op de website van school.
- Het maken van afspraken met de kinderen is een effectieve methode om duidelijkheid te krijgen over wat gewenst gedrag is.

Afspraken die in alle groepen gelden

We hanteren drie hoofdafspraken op school.

1. *Zorg voor jezelf - jij mag er zijn!*
2. *Zorg voor de ander - wees vriendelijk tegen een ander!*
3. *Zorg voor de spullen van school en van anderen!*

Hieruit volgen een aantal belangrijke deelafspraken.

1. *Doe niets bij een ander kind, wat je zelf ook niet prettig vindt. **Stop hou op!***
2. *Houd je handen bij jezelf!*
3. *Kom niet aan andermans spullen, vraag het eerst.*
4. *Elk kind heeft een naam, gebruik die!*
5. *Als je kwaad bent, probeer je eerst samen pratend een oplossing te vinden. Lukt dat niet, ga dan naar de meester of juf.*
6. *Probeer goed naar elkaar te luisteren.*
7. *Hoe je eruit ziet is niet belangrijk, wel hoe iemand met anderen omgaat.*
8. *Nieuwe kinderen zijn welkom bij ons op school. Ze hebben het recht om door iedereen goed opgevangen te worden.*

9. *Iedereen hoort erbij en mag meedoen!*

10. *Word je gepest, praat er dan over. Dat kan thuis of op school met de meester of juf of met onze vertrouwenspersoon. (juf Nancy)*

Deze afspraken gelden voor de hele school. Soms voegt een groep nog eigen afspraken hieraan toe.

De aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen

Stap 1:

Probeer eerst zelf (samen) de ruzie op te lossen door te praten.

Stap 2:

Kom je er samen niet uit en blijft de ander jou lastigvallen, ga dan naar de meester of juf.

Stap 3:

De meester of juf gaat met beide (of meer) kinderen praten en probeert samen met de kinderen de ruzie op te lossen en afspraken te maken. Na enige tijd wordt in een gesprek besproken of de afspraken nageleefd worden.

Stap 4:

Bij herhaaldelijk ruzie/pestgedrag van een leerling neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek. De fasen van bestraffen treden in werking. (zie consequenties) Voorafgaand hieraan kan de leerkracht een observatielijst invullen om een beter beeld en volledig beeld te krijgen van de problematiek.

Consequenties

Fase 1:

Gesprek met als doel bewustwording van de pester en wat hij een ander aandoet
Afspraken maken over gedragsverandering. De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere dag of week in een kort gesprek aan de orde.
Er wordt melding gedaan in de teamvergadering.

Fase 2:

Een gesprek met de ouders van pester en gepeste, als voorgaande acties op niets zijn uitgelopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.

Met de ouders worden afspraken gemaakt en deze komen regelmatig aan de orde in korte gesprekken.

Voor jongere kinderen kan een heen-en-weer-schrift worden gehanteerd.

Fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld, zoals de schoolbegeleidingsdienst, de GGD of bureau jeugdzorg. Dit kan alleen als ouders hieraan meewerken.

Fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan ook gekozen worden voor de mogelijkheid om een kind (tijdelijk) in een andere groep te plaatsen. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school kan een mogelijkheid zijn.

Fase 5:

In extreme gevallen kan een kind worden geschorst en uiteindelijk worden verwijderd. (voor deze maatregel verwijzen we naar het protocol schorsing en verwijdering dat ook op onze website te vinden is)

Begeleiding van een kind dat gepest wordt:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest
- Nagaan hoe het kind zelf reageert
- Huilen of boos worden is een reactie die een pester wil uitlokken. Het kind laten inzien dat je ook op een andere manier kunt reageren
- Zoeken en oefenen van een andere reactie
- Het kind laten inzien waarom een kind pest
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- Sterke kanten van het kind benadrukken
- Belonen als de leerling zich anders/beter durft op te stellen
- Praten met de ouders
- Het gepeste kind niet overbeschermen en teveel in een uitzonderingspositie zetten

Begeleiding van de pester:

- Praten, zoeken naar de reden van het pesten/ruzie maken
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor het slachtoffer
- Excuses laten aanbieden
- In laten zien welke sterke kanten het slachtoffer heeft
- Het kind leren om niet meteen kwaad te worden, leren beheersen
- Prijzen als het kind zich aan de afspraken houdt en/of een andere/betere manier van reageren toont
- Gesprek met de ouders om elkaar te informeren en te overleggen
- Inschakelen van hulp (GGD, sova training, jeugdzorg, opvoedbureau)

Adviezen aan de ouders van gepeste kinderen:

- Blijf in gesprek met uw kind
- Pesten op school kunt u het beste direct met leerkracht bespreken
- Pesten op straat kunt u het beste bespreken met de ouders van de pester
- Door complimentjes kan het zelfrespect van uw kind vergroot worden
- Steun uw kind in het idee dat aan het pesten een einde komt
- Werk samen met de school, maar houdt de grenzen in de gaten. Het is niet de bedoeling dat u eigenhandig het probleem voor uw kind oplost. Uw rol als ouder is het aanleveren van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak door school

Adviezen aan de ouders van de pester:

- Neem het probleem serieus
- Raak niet in paniek: elk kind loopt de kans om pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het een ander aandoet
- Besteed extra aandacht aan uw kind
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem en beloon het gewenste gedrag
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de aanpak van school staat

Adviezen aan alle ouders:

- Neem ouders van gepeste kinderen serieus
- Neem ouders van pesters serieus
- Stimuleer uw kind om op een vriendelijke manier met anderen om te gaan
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem en beloon het goede gedrag
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer uw kind om voor anderen op te komen
- Leer uw kind om voor zichzelf op te komen op een niet gewelddadige manier

Dit protocol hebben we opgesteld met als doel

- Dat alle kinderen zich in hun basisschoolperiode vrij en veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen
- Dat we elkaar op momenten dat zich ongewenste situaties voordoen kunnen aanspreken op deze afspraken